

**MARCUSJAAR B-2020-2021****ZONDAG: Veertigdagentijd 2****DATUM: 28 februari 2021****Evangelie: Mc 9,2-10***Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Marcus*

- <sup>2</sup> Zekere dag nam Jezus Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee  
een hoge berg op, waar Hij met hen alleen was.  
Voor hun ogen veranderde Hij van gedaante,
- <sup>3</sup> en zijn kleren werden schitterend wit,  
zoals geen bleker op aarde ze maken kan.
- <sup>4</sup> Elia verscheen hun samen met Mozes, in gesprek met Jezus.
- <sup>5</sup> Petrus zei daarop tegen Jezus:  
‘Rabbi, het is maar goed dat wij hier zijn;  
laten wij drie hutten maken,  
voor U een, en voor Mozes een, en voor Elia een.’
- <sup>6</sup> Want hij wist niet wat hij moest zeggen; zo vol ontzag waren ze.
- <sup>7</sup> Er kwam een wolk die hen overdekte,  
en er klonk een stem uit de wolk:  
‘Dit is mijn geliefde Zoon; luister naar Hem.’
- <sup>8</sup> Toen ze rondkeken, zagen ze ineens niemand meer,  
alleen Jezus was bij hen.
- <sup>9</sup> Terwijl ze van de berg afdaalden,  
bezwoer Hij hun niemand te vertellen wat ze gezien hadden,  
voordat de Mensenzoon uit de doden zou zijn opgestaan.
- <sup>10</sup> Dit woord grepen ze aan om onder elkaar te bespreken  
waarop dat ‘uit de doden opstaan’ sloeg.

KBS Willibrord 1995

- 1) Op onze tocht naar Pasen is de berg de tweede plaats waar we voor de bezinning heen gaan.
- 2) *“In de Bijbel worden specifieke religieuze ervaringen vaak verbonden met een berg. Meestal wordt die ervaring dan verwoord in de ‘stem’ die op de berg weerklinkt, ‘uit de hemel’ of ‘uit de wolk’. Beide woorden verwijzen naar God, die ‘in de hemel’ verblijft of wiens tegenwoordigheid door de wolk gesymboliseerd wordt” [\*P. Kevers, p. 34].  
“En in de evangelielezing beleven drie leerlingen van Jezus hun ‘bergervaring’ en horen er de Stem uit de wolk die Jezus ‘de welbeminde zoon van God’ noemt, naar wie ze moeten luisteren” [\*P. Kevers, p. 35].*
- 3) Het verhaal van de transfiguratie is *“één van de meest ongewone en indrukwekkendste verhalen over Jezus die Marcus ons overgeleverd heeft. Het staat centraal in zijn compositie”* [\*B. Standaert, p. 110-111].

Dat is ook op te merken in het geheel van het Marcusevangelie. Dat telt inderdaad zestien (16) hoofdstukken: het genoemde verhaal beslaat de eerste tien (10) verzen van hoofdstuk 9. Het staat dus in het midden van het gehele evangelieverhaal.

- 4) Dit transfiguratieverhaal wordt ook wel eens beschouwd als **vervroegd verrijzenisverhaal**. *“In het evangelie van Marcus is er een eigen dynamiek en gedachtebeweging, waarvan het hoogtepunt gelegen is in de verkondiging op de berg der Verheerlijking. Indien de schrijver de gehele nadruk op het centrum van zijn evangelie legde, is zijn vooropgesteld doel hiervan de oorzaak: voor de Kerkgemeenschap de huidige betekenis van Jezus’ leven, dood en verrijzenis stellen”* [\*M. Coune, p. 81].
- 5) Benoît Standaert noteert dat Marcus het transfiguratieverhaal *“zowel met de wederkomst van de ‘Mensenzoon in de heerlijkheid van zijn Vader, vergezeld van de heilige engelen” als met de verrijzenis (8,38 en 9,9+) verbindt”* [\*B. Standaert, p. 111].
  - ° 8,38: ‘Wie zich tegenover de trouweloze en zondige mensen van deze tijd schaamt voor mij en mijn woorden, zal merken dat de Mensenzoon zich ook voor hem schaamt, wanneer hij komt in het gezelschap van de heilige engelen en bekleed met de stralende luister van zijn Vader”.
  - ° 9,9: “Toen ze de berg afdaalden, zei hij tegen hen dat ze aan niemand mochten vertellen wat ze hadden gezien voordat de Mensenzoon uit de dood zou zijn opgestaan”.
- 6) Hier volgt Marcus blijkbaar de **oudste traditie** waarin nl. de verrijzenis van Jezus *“onmiddellijk verbonden is met de wederkomst, als het directe voorspel of het openingsgebeuren van de eindtijdelijke vervulling (zie 1 Tess 1,10; 3,13)”* [\*B. Standaert, p. 111].
  - ° 1 Tess 1,9-10: “Wij hoeven daarover niets te vertellen; iedereen praat erover hoe wij door u zijn ontvangen en hoe u zich van de afgoden hebt afgewend om u tot God te keren – om hem, de levende en ware God, te dienen en om zijn Zoon te verwachten uit de hemel: Jezus, die hij uit de dood heeft doen opstaan en die ons zal redden van het komende oordeel.”
  - ° 1 Tess 3,13: “Moge de Heer u door die liefde kracht geven, zodat u zuiver en heilig voor onze God en Vader zult staan wanneer onze Heer Jezus komt met als zijn engelen. Amen”
- 7) Vandaar dat dit verhaal (9,2-10) door menige auteur beschouwd wordt als *“een verschijningsverhaal van de Verrezene’*. *Marcus vertelt namelijk niet direct de verschijningen van de verrezen Heer in Galilea. Hij stelt zich tevreden met ernaar te verwijzen ( zie 14,28 en 16,7)”* [\*B. Standaert, p. 111].
  - ° 14,28: “Maar nadat ik uit de dood ben opgewekt, zal ik jullie voorgaan”.
  - ° 16,7: “Ga terug en zeg tegen zijn leerlingen en tegen Petrus: “Hij gaat jullie voor naar Galilea, daar zullen jullie hem zien, zoals hij jullie heeft gezegd”.
- 8) Maar of dit een verschijningsverhaal is zoals Matteüs, Lucas en Johannes er ons beschrijven, daarover heeft B. Standaert enige bedenking. Hij put die uit terechte exegetische opmerkingen (van een zekere H. Schürmann) *“dat, wanneer de Verrezene in de paasevangelies verschijnt, hij juist nooit opvalt door een gedaanteverandering die tevens verheerlijking zou zijn”* [\*B. Standaert, p. 111].
- 9) Hij besluit daaruit dat **het hem juister lijkt** *“in eerste instantie achter dit unieke verhaal van Marcus een herinnering aan de biddende Jezus te vernemen”* [\*B. Standaert, p. 111]

+ *“Van Jezus wordt in al de vier evangeliën getuigd dat hij zeer regelmatig, ’s morgens vroeg of een hele nacht door, het Gelaat van zijn hemelse Vader opzoekt. Dat enkele leerlingen eens getuige mochten zijn (vgl. Mc 1,36; Lc 11,1) van wat deze volhardende gebedsmomenten in Hem en over Hem als verandering teweeg konden brengen, en dat deze herinnering bewaard gebleven is, heeft o.i. niets onwaarschijns (vgl. Mozes: Ex 34,29; Stefanus: Hnd 6,15; Paulus 2 Kor 3,7-4,6; 12,2-4)”* [\* B. Standaert, p. 111-112].

° Mc 1,35-36: *“Vroeg in de ochtend, toen het nog helemaal donker was, stond hij op, ging naar buiten en liep naar een eenzame plek om daar te bidden. Maar Simon en de anderen die bij hem waren, gingen hem vlug achterna...”*.

° Lc 11,1: *“Eens was Jezus aan het bidden, en toen hij zijn gebed beëindigd had, zei een van zijn leerlingen tegen hem: ‘Heer, leer ons bidden, zoals ook Johannes het zijn leerlingen geleerd heeft’.*

° De andere verwijzingen: zelf op te zoeken.

10 Maar Marcus was het toch *niet enkel* om het bewaren van het doorgeven van deze herinnering te doen. *“Met de gedaanteverandering van Jezus verschijnt ook Elia, samen met Mozes.... Eerst Elia, dan Mozes, en vervolgens Degene die als laatste alles recapituleert: de Messias, de veelgeliefde. Het visionaire wordt ingehaald door de overschaduwende Wolk, waaruit de Stem weerklinkt”* [\*B. Standaert, p. 112].

11) Mozes en Elia: *“Dat zijn de grote profeten van het verleden van Israël. Zij zijn ook in Gods heerlijkheid opgenomen, maar ze zijn er slecht gekomen langs een moeizame weg van leed en lijden. Maar ondanks dat lijden zijn ze hun roeping en levenstaak trouw gebleven. Zo’n moeizame lijdensweg staat Jezus ook te wachten, naar Jeruzalem, met een even roemloos einde voor ogen”* [Wegwijzer, p. 41].

12) Vers 7: De stem uit wolk: *‘Dit is mijn geliefde Zoon, luister naar hem’*. *“Hier wordt nu geopenbaard dat Hij leeft in binding aan de Vader ... Jezus’ toekomst ligt in handen van de Vader”* [Wegwijzer, p. 41].

Ook in de doop wordt Jezus bevestigd, maar let op de aanspraak in 1,11: *‘Jij bent mijn geliefde Zoon, in **jou** vind ik vreugde’* – Jezus wordt hier aangesproken.

In 9,7: is dit getuigenis van God *bestemd voor de leerlingen*. *“Dat Jezus een geschenk van God is, en dat zijn leven en dood naar het Leven leiden, die belofte wordt ook aan Petrus, Jacobus en Johannes geopenbaard, boven op de berg. Zij mogen er de verheerlijkte Jezus aanschouwen in hemels perspectief, samen met Mozes en Elia, de vertegenwoordigers van Wet en profeten”* [\*B. Standaert, p. 35].

13) Vers 5: Petrus wil tenten opslaan. *“Petrus wou ‘tenten’ oprichten zoals eens David een huis voor Gods ark wilde bouwen. Maar het profetische woord van Natan haalt hem in: “Niet gij zult Mij een huis bouwen, maar Ik zal u een huis – een nageslacht! – geven (2 S 7). Petrus en de twee anderen worden zelf door de Tent van de Wolk, het teken van de Nabijheid, de Shekinah, overschaduwde. En uit de wolk komt het grote Woord dat Jezus aanduidt als Gods veelgeliefde Zoon naar wie ze moeten luisteren (vgl. Mc 1,11 en Dt 18,15)”* [\*B. Standaert, p. 112].

+ Petrus wil in Gods heerlijkheid blijven. *“Dat stelt hij dan ook voor. Maar Jezus wijst het af: Hij gaat zijn weg, zoals Mozes en Elia, zoals Isaak. Met het vertrouwen dat God ook voor Hem in de toekomst aanwezig zal zijn, nu Hij hier ‘als welbeminde zoon’ aanvaard is”* [\*Wegwijze, p. 41].

+ “Dit alles behalve vanzelfsprekende scenario heeft een opvallende overeenkomst met een niet zolang geleden ontdekte paastekst: het gedicht van de Vier Nachten, opgetekend in een Targum , d.i. een Aramese vertolking, van Exodus 12 (de voorschriften die men in de paasnacht in acht moet nemen). In dit ‘Gedicht’ wordt de vierde eschatologische messiaanse Nacht beschreven als de komst van de ‘twee profeten’, ‘op de wolken’, en tussen hen beiden gaat het ‘Woord’ en samen treden ze naar voren. Eén van die profetische gestalten wordt geïdentificeerd als ‘Mozes’, de andere als ‘de Koning Messias’. De traditie die hier ter sprake komt, blijkt Marcus **niet onbekend geweest te zijn** (vgl. nog Apk 11,3-13). Maar wat het Gedicht van de Vier Nachten in de toekomst, vaag en enigmatisch invult, vertelt Marcus als een verleden gebeuren, precies geïdentificeerd en reeds vervuld. Het verre voorspel van het einde is reeds achter ons, wat aan onze actuele verwachting een des te sterkere impuls geeft. Zo richt Marcus zijn gemeenschap op het enige dat we binnen de geschiedenis en binnen de paasnacht nog te verwachten hebben: Elia niet, en de laatste Mozes niet, maar de Zoon, ‘op de wolken’, in de heerlijkheid van zijn Vader (8,38; 13,24-27; 14,62; vgl. 1 Tess 1,10)” [\*B. Standaert, p. 112-113].

°8,28: “Wie zich tegenover de trouweloze en zondige mensen van deze tijd schaamt voor mij en mijn woorden, zal merken dat de Mensenzoon zich ook voor hem schaamt, wanneer hij komt in het gezelschap van de heilige engelen en bekleed met de stralende luister van zijn Vader”.

°13,24-27: “Maar in de dagen na de verschrikkingen zal de zon verduisterd worden en de maan geen licht meer geven, de sterren zullen uit de hemel vallen en de hemelse machten zullen wankelen. Dan zal men de Mensenzoon zien komen op de wolken, bekleed met grote macht en luister. Dan zal hij de engelen erop uitsturen om zijn uitverkorenen uit de vier windstreken bijeen te brengen, van het uiteinde van de aarde tot het uiteinde van de hemel.”

°14,62: “Jezus zei: ‘Dat ben ik, en u zult de Mensenzoon aan de rechterhand van de Machtige zien zitten en hem zien komen op de wolken van de hemel’”.

°1 Tess 1,10: zie de tekst geciteerd bij 6) (hierboven).

---

## Bibliografie

1. Benoît STANDAERT, *Marcus geweld en genade. De actualiteit van het Marcusevangelie*, in: *Woord en Beleving*, 6, Lannoo, Tielt, 1985, 215 pag.
2. Paul KEVERS, *Tweede zondag in de veertigdagentijd*, in: *De bijbel lezen in woord en daad – B-Jaar*, Halewijn, Antwerpen, 2008, pag. 34-36.
3. Michel COUNE, *Jezus’ verheerlijking, Lichtende haard van het Marcusevangelie, Mc 9,2-10*, in: *Exegetisch commentaar bij het Marcus-evangelie jaarcyclus B*, in: *Dichtbij is uw Woord*, uitgave Werkgroep Sacerdos, Vlaamse Bijbelstichting, s.d. Mechelen, pag. 80-82.
4. *Wegwijzer. Toelichting bij de schriftlezingen voor de zondagen B-cyclus*, voor België: Uitgeverij Emmaüs Brugge, KBS, Boxtel, 1978, B- 2<sup>e</sup> Veertigdagentijd, pag. 40-41.